

Motion till riksdagen 2025/26:531

av Isak From och Monica Haider (båda S)

Biodrivmedel ur beredskapsperspektiv

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om biodrivmedel som en del av landets beredskapsstrategi och att HVO samt andra flytande förnybara drivmedel ska ingå i beredskapslagren och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stöd till inhemsk produktion av avancerade biodrivmedel och elektrobränslen, baserade på svenska råvaror, för att öka självförsörjningsgraden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges försörjningsberedskap är idag starkt beroende av import av fossila bränslen. I händelse av störningar i internationella leveranskedjor eller vid kriser som påverkar elförsörjningen riskerar vårt samhälle att snabbt förlora tillgång till drivmedel som är avgörande för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet. Ambulans, räddningstjänst, polis, försvar, jordbruk och transporter måste kunna fungera även under en kris.

Energiförsörjning och transporter är därför en av de mest kritiska delarna av svensk totalförsvars- och krisberedskap. För att minska sårbarheten behöver Sverige bygga en mångfald av inhemskt producerade och hållbara energialternativ.

HVO (hydrerad vegetabilisk olja) är ett biodrivmedel som redan idag kan användas i befintliga dieselfordon och därmed snabbt kan bidra till ökad försörjningstrygghet. Genom att tillvarata restprodukter från skog, jordbruk och avfall kan Sverige öka sin egen produktion och därmed minska beroendet av import.

Samtidigt behöver Sverige även utveckla nästa generations bränslen – exempelvis avancerade biodrivmedel och elektrobränslen – för att på lång sikt säkerställa ett robust, fossilfritt och resiliert energisystem.

Att enbart förlita sig på elektrifiering innebär en sårbarhet. Vid elavbrott eller cyberangrepp riskerar transportsektorn att stå stilla. Flytande biodrivmedel och elektrobränslen är därför en nödvändig del av en bred beredskapsstrategi.

Sverige har möjlighet att bli ett av de mest konkurrenskraftiga länderna i världen för produktion av dessa drivmedel tack vare tillgång till biomassa, biogen CO₂ och prisvärda förnybara energikällor. Men trots detta är det tydligt att marknadsriskerna för närvarande är för stora för den här typen av projekt som är de första i sitt slag. Liknande situationer kan ses runt om i Europa i form av brist på investeringsbeslut för produktion av avancerade biodrivmedel och e-bränslen.

ReFuelEU Aviation ger tydliga mandat för volymer av bio-SAF och eSAF fram till 2050. Mandaten är mycket viktiga för att skapa efterfrågan men inte ett tillräckligt verktyg för att företagen ska kunna fatta ett slutligt investeringsbeslut (FID). För att möta detta behövs statliga stödmekanismer för att få igång produktionen. Dessa industriella satsningar kan öka Sveriges konkurrenskraft och energisäkerhet samtidigt som vi möter både klimat- och energimål.

Isak From (S)

Monica Haider (S)